

GOSPODARSTVO

TRGOVINA ★ FINANCE ★ INDUSTRIJA ★ OBRT ★ KMETIJSTVO

LETO VI. ŠT. 125

TRST, 4. JULIJA 1952

CENA LIR 20

Na razpotju

Naš reporter je letošnji tržaški velesejem označil kot italijansko ljudsko veselico. Italijanske zastave po javnih objektih, ki jih je razobesila občinska uprava prvič po osvoboditvi Trsta, italijanska zastava na šoli, kjer je razstavljala italijanske umetnosti, folklorni nastopi iz vse Italije doli do Siracuse, gonja proti organizatorjem »evropskega vlakaa« (propagandne prireditve ERP), ker so se držnili naleptiti po mestu dvojezične lepake, in latinsko-anglo-saski pekloni ob otvoritvi sejma ter končno italijanska himna na korveti admirala Mountbatiena — vsa ta znamenja kažejo, da se je tržaški velesejem izmislil ne v ljudsko veselico, temveč v veliko politično manifestacijo za priključitev Trsta k Italiji.

Gen. Winterton, poveljnik anglo-ameriske cone in vrhovni načelnik ZVU, je v svojem govoru ob otvoritvi demokratično poudaril, da je za uspešno upravljanje anglo-ameriske cone potrebno sodelovanje javnosti in tiska.

Toda kako naj tržaška javnost in resnično tržaški tisk sodelujeta ter s stvarno kritiko in vzpodbudo pomagata pri javni upravi, ko pa se tako kruto žalijo čustva Tržčanov in ob sodelovanju vseh oblastev prireajo javne manifestacije, ki jim dajajo lice uvoda k dokončni izgubi gospodarske in politične svobode tržaškega ljudstva? Kljub sedemletnemu ubijanju tržaškega pokreta za neodvisnost so Tržčani ohranili v sebi še nekaj ponosa in ne morejo sprejeti vabila na sodelovanje pod takšnimi pogoji.

Velesejem naj ostane gospodarska prireditve, ki združuje vse Tržčane ne glede na njihovo politično orijentacijo in kot takšna zasluži oporo vse javnosti. Zato prava tržaška javnost — ne tista, ki jo predstavljajo priseljenci — globoko občuje, da se je po temeljitih pripravljanju sejem izpremenil v forum, na katerem se izmenjujejo politični komplimenti vladajočih. Takšen kompliment je vsekakor dobrodošlica »tovarisem« italijanskim uradnikom, ki v smislu londonskega sporazuma v kratkem prevzamejo pretežni del tržaške državne uprave in ki jih večina tržaške javnosti odklanja. Poleg vsega pomeni njihov prihod javno kršitev mirovne pogodbe, svečanega sporazuma 21 držav, in pospešitev pogreznja Trsta v popolno gospodarsko odvisnost od Benetk in Geneve.

Ne gre samo za žalitev čustev tržaške prebivalstva, temveč tudi za neaktinost nasproti našim gostom, ki so se v dobri veri odzvali našemu povabilu, da bi s svojo udeležbo dvignili ugled tržaškega velesejma in pripomogli k njegovemu uspehu. Danes ni nikakšnega dvoma več, da Avstrija in Jugoslavija odklanjata priključitev Trsta k Italiji in da zahtevata dejansko izvedbo mirovne pogodbe. S takšnimi čustvi so predstavniki teh in drugih držav sledili otvoritveni svečanosti in poslušali zadefne govore? Ze sama gostoljubnost ne trpi takšnega izigravanja njihove dobre volje, kaj šele gospodarski računi.

Spriču takšnega ravnanja ostanejo lepe besede o potrebi sodelovanja vseh narodov, ki so bile izrečene na velesejmu, samo prazne publike.

Tržaški velesejem je očitno na razpotju. Ali se vrne v čisto gospodarski okvir in si tako zagotovi podporo vse javnosti in vsakega tržaškega tiska, ali pa ga čaka žalosten konec. Skoda je, da si se v tem primeru tisti 400 milijonov lir, ki so bili potrošeni za gradnjo sejmšišča, ne dalo več investirati v bolj koristne namene.

VARJENJE OGRODIJ IZ ALUMINIJEVIH ZLITIN

Na letnem občnem zboru družbe British Aluminium Co. Ltd., je njen predsednik R. W. Cooper, izjavil, da so iznašli nov tehnični postopek za spajanje velikih ogrodijs iz aluminijeve zlitine, s pomočjo varjenja. Zato lahko upravičeno upamo, da novi postopek za varjenje aluminijevih zlitin, predvsem kar zadeva ladjedelnost, mostove in železnice, ter strojno industrijo, pomeni prav tako važen tehnični napredek, kot je bilo odkritje, da je mogoče variti jeklo. Novi izum pomeni tudi ogromno povečanje potrošnje aluminija.

Splošno je znano, da imajo vse trgovinske zbornice stalna razsodišča. Čim večja in važnejša je zadeva in čim zrelejši in pametnejši je trgovec ali industrialec, tem rajši se podvrže temu razsodišču. To da misliti. Trgovci ne želi visečih pravn. V njegovem interesu je, da se pravde hitro in kolikor mogoče pomeni končajo. To velja posebno za današnje čase, ko so redna sodišča vsled zapletenih povojnih razmer preobložena z delom, kar ima za njuno posledico, da se pravde vlečejo v neskončnost in povzročajo težko zgubo časa, živcev in denarja. Zatorej lahko rečemo: Podvrčite se razsodišču za rešitev kakšnega spora je znak zrelega razuma in dobrega gospodarjenja.

Resno, dobro zasedeni razsodišče lahko reši v najkrajšem času najbolj zahtovano zadevo, posebno, če gre za stvar ki temelji na listinah in pri kateri ni treba zasliševati prič in izvedencev. Seveda so tudi pri razsodiščem postopanju predpisane stroge formalnosti in bolj redke so stranke, ki utegnejo biti kos tem zahtevam; zato se bo tudi tukaj stranka morala zateči k pomoči odvetnika. Toda eno je gotovo: zadeva se reši hitro in bolj poceni. Poleg tega ima pri takem postopanju stranka neposreden stik s sodniki in, kar tudi mnogo pomeni, se lahko izraža v svojem jeziku.

Po obisku avstrijskega ministra v Beogradu Trst in Avstrija

V vsem mednarodnem svetu je obisk avstrijskega zunanjega ministra dr. Gruberja v Beogradu zbudil veliko pozornost. Iz komentarjev italijanskega tiska je odseval strah, da se niso v Beogradu ob tej priložnosti morda pomenili tudi o sodelovanju pri dokončnem reševanju tržaškega vprašanja. Italija hoče imeti povsem proste roke in se boji vsakršnega sporazuma med zaleznimi državami, ki bi jo oviral, da vsili svojo voljo in doseže priključitev Trsta k Italiji.

Drugače seveda gledajo Tržčani na zblizevanje zaleznih držav, ker računajo, da bi zblizanje in sodelovanje med temi ustvarilo ugodne pogoje za prospeh trgovine s Trstom. Tako bi se ustvarila trdna gospodarska podlaga tudi za politično neodvisnost Trsta.

Avstrijski zunanji minister dr. Gruber je ob tej priliki izjavil, da ima Avstrija v Trstu samo gospodarske koristi, se pravi, da se ne mešati v politično stran tržaškega vprašanja. Ni dvoma, da so gospodarske koristi povezane s političnimi. Avstrijski tisk že leta in leta poudarja, da je treba avstrijske gospodarske koristi v Trstu zavarovati s posebnimi določbami v avstrijski mirovni pogodbi, čes, da so bile te koristi v mirovni pogodbi z Italijo zanemarjene. Stara želja Avstrije je, da se njej pri upravi tržaškega pristanišča prizna pravica do sodočlobovanja. da se Avstriji dovolj posebna svobodna cone in ustanovitve lasne mornarice, ki bi imela sedež v Trstu.

Naravni pogoji za trgovinsko izmenjavo med Jugoslavijo in Avstrijo

Trgovina med Jugoslavijo in Avstrijo je bila že pred vojno zelo živahna, ker sta se gospodarstvi obeh držav dopolnjevali. Avstrija je kot izrazito industrijska država potrebovala jugoslovanske kmetijske pridelke kakor pšenico, koruzo in živilo. V jugoslovanskem izvozu je Avstrija leta 1938 zavzemala šesto mesto; njen uvoz iz Jugoslavije je predstavljal 6,6% vsega jugoslovanskega izvoza, v jugoslovanskemu uvozu pa je zavzemala peto mesto in njen izvoz v Jugoslavijo je predstavljal 6,88% celotnega jugoslovanskega uvoza. Po vrednosti je jugoslovanski izvoz v Avstrijo dosegel 305 milijonov dinarjev, uvoz pa 342 milijonov dinarjev.

Poglejmo podatke o jugoslovansko-avstrijski izmenjavi iz leta 1950, ki jih najdemo v jugoslovanski statistiki. Jugoslavija je leta 1950 izvozila v Avstrijo za 796 milijonov dinarjev blaga, uvozila pa za 873 milijonov dinarjev blaga. Ako primerjamo jugoslovanski izvoz iz leta 1938 z letom 1950, vidimo, da Jugoslavija izvažala danes približno iste proizvode kakor leta 1938: koruzo, sadje (predvsem češnje), hmelj, zdravilne rastline, živilo, perutnino, ribe, vino in razne rude ter lesne izdelke. V povojnem času izvažala Jugoslavija tudi živo srebro, eterična olja, preproge, vezane plošče.

Za industrializacijo in elektrifikacijo potrebuje Jugoslavija avstrijske stroje, poleg tega uvažata tudi razne potrošne proizvode kakor tkanine, steklo, porcelan, žarnice in radio-aparate. Jugoslovanski izvoz odvdi v veliki meri od letine. Tako je silna suša v letu 1950 onemogočila izvoz žita v Avstrijo, medtem ko izvažala Jugoslavija v zadnjem času v Avstrijo tudi koruzo.

Trgovinska izmenjava med obema sosedama prihaja do izraza tudi na mednarodnih prireditvah kakor na velesejmu na Dunaju, v Gradcu in v Zagrebu. Posebno intenzivno leto je bila na zagrebškem velesejmu močno zastopana avstrijska industrija.

Kakor rečeno, so za obilno trgovinsko izmenjavo med Avstrijo in Jugoslavijo dani vsi naravni pogoji. Ne samo, da so državni gospodarstvi medsebojno dopolnjevala, temveč prevozni stroški so kar najnižji, ker sta državi sosed. Dobre so tudi prometne zveze. Vse kaže, da so bile odpravljene tudi politične ovire, med katerimi sta ravnanje s slovensko manjšino in Kar velja za »debele« trgovce in velike zadeve, mora veljati tudi za bolj skromne zemljane in manjše zadeve. Zato ne bo škodilo, če na kratko opišemo zadefne določbe.

GLAVNE DOLOČBE

Takoj v začetku omenjamo, da se dokončni pravorek (sodba) razsodnikov predloži rednemu sodišču, katero mu podeli izvršilno moč. Eventuelna izvršba se nato izvede s pomočjo rednega sodišča.

Razsodnikom se lahko predložijo v razsojo vse zadeve, o katerih predmetu stranke lahko svobodno razpolagajo, izvenišmi spore o delovnem razmerju, o socialnem skrbstvu ter o osebnem stazležu (n. pr. ločitve zakona, pravna sposobnost itd.).

Dogovor glede razsodnikov mora imeti pismeno obliko. Lahko je to javna listina (notarski akt) ali pa tudi zasebna listina (spisana in podpisana na dveh izvodih kolekovaneega papirja po L. 24 odnosno 32 ter registrirana).

Dogovor mora natančno označiti

no na Koroškem in vprašanje povrnitve avstrijskih ujetnikov iz Jugoslavije. Vsekakor se slovensko gospodarstvo hitreje obnavlja na Koroškem kakor na Tržaškem, kjer ga dušijo še fašistični zakoni.

Dunaj naj posreduje med Beogradom in Rimom?

»Deutsche Zeitung« (28. junija 1952) poroča, da so na Dunaju zadovoljni z uspehom potovanja zunanjega ministra dr. Gruberja v Beograd. Dunaj bi bil pripravljen posredovati v sporu med Rimom in Jugoslavijo glede tržaškega vprašanja. Italija po vsej verjetnosti ne bi sprejela tega posredovanja, ker je leta 1915 napovedala Avstriji vojno tudi zaradi Trsta in ker ji ni bilo ljubo avstrijsko zanimanje za Trst.

AVSTRIJSKI PETROLEJ GRE NA VZHOD

Avstrijski socialistični časopis »Arbeiter Zeitung« poroča, da gre dnevno iz petrolejskih vrelcev v spodnji Av-

IZRAELCI SLABO GOSPODARIJO HUDA FINANČNA IN GOSPODARSKA KRIZA

Mlada izraelska država preživlja hudo finančno in gospodarska krizo. Vlada je bila prisiljena zateči se k izrednim ukrepom, da bi rešila državne finance. Tako je uvedla 10% prisilno posojilo, o katerem je »Gospodarski« poročalo že v zadnji številki; pri zamenjavi denarja je država na račun posojila pridržala 10%. Poročila iz angleškega vira trdijo, da bo izraelska vlada prisiljena pristopiti v novemu odvzemu kapitala. Verjetno bi si bila izraelska vlada prihranila te izredne ukrepe, ako bi uspeła pregovoriti angleško vlado, da ji odobri posojilo v znesku 5 milijonov funtov. London je odbil to prošnjo iz finančnih razlogov. Zunanje ministristvo si je prizadevalo, da bi zlomilo odpor angleškega finančnega ministra proti posojilu, toda končno je zmagal le finančni minister, ki je trdil, da angleške finance ne vzdržijo v sedanjem trenutku takšnega posojila.

Gospodarske težave v Izraelu so nastale tudi kot posledica naglega priseljevanja. V teku štirih zadnjih let se je naselilo okoli 700.000 priseljenecv, ki zahtevajo kruha. Izraelske finance je obremenila tudi vojna z Arabci. Vzdrževati je treba razmeroma močno vojsko. Tuji izvedenci so mnenja, da je Izrael zašel v sedanje finančne težave predvsem zaradi slabega gospodarjenja. Pri boljšem gospodarjenju bi bila država lahko premagala vse omenjene zunanje težave.

Arabska petrolejska blokada ne prizadeva Izraelu posebnih težav, ker nabavljajo Izraelci petrolej iz drugih virov, čeprav po nekoliko višjih cenah. Glede samih priseljenecv ugotavljajo, da njihovo število približno ustreza številu Arabcev, ki so zapustili Palestino ob izbruhu »spopadov med Izraelci in Arabci«.

V zadnjem času prihaja v Izrael samo še okoli 1.500 doseljenecv na mesec; ne gre več za množično priseljevanje, temveč za izbiro strokovnega osebja.

V teku zadnjih let so prišli v Izrael veliki zneski dolarjev v najrazličnejših oblikah. Računajo, da so Izraelci prejeli okoli 700 milijonov dolarjev v dar v obliki darilnih paketov in razne druge pomoči. V to niso vrčunale ne vste na ime investicij. Poleg tega predstavlja veliko vrednost tudi premoženje Arabcev, ki so zapustili deželo.

Po mnenju angleških gospodarskih izvedencev so Izraelci ta denar slabo investirali. Zunanja trgovina se ni razvila dovolj ugodno, ker niso Izraelci s prejetim denarjem nabavljali dovolj surovine, kakor n. pr. petrolej, ki bi bile potrebne za prajenje proizvodnje in izvoza. Ze na prvi pogled so po vsej državi vidni učinki velikih investicij, posebno okoli velikih mest. Tako so vstale nove tovarne, zgrajene so bile nove ceste in stanovanja in zboljšana oprema raznih podjetij. Toda vse

striji okoli 8.500 ton surovega petroleja, to je nad 60% na vzhod. Odvažajo ga na Češkoslovaško in Vzhodno Nemčijo, kjer ga čistijo, nato pa tudi od tam izginje dalje proti vzhodu. Avstrija potem uvaž iz Češkoslovaške in Vzhodne Nemčije petrolejske derivate, ki jih mora seveda plačati. To je za avstrijsko gospodarstvo velika izguba. Omenjeni list je izračunal, da je petrolej, katerega so Sovjeti izvozili iz Avstrije od leta 1945 do danes, vreden 150 milijonov dolarjev, to je toliko, kot je v načrtu za avstrijsko mirovno pogodbo določeno, da mora Avstrija plačati kot odškodnino za tako imenovano nemško lastnino.

ODKRITJE NOVIH PETROLEJSKIH VRELCEV V TEXASU

V enem samem tednu so odkrili v Texasu 21 novih petrolejskih vrelcev. To je najvišje število vrelcev, ki so ga kdaj koli odkrili v tako kratkem času na tamkajšnjem petrolejskem področju, ki šteje na tisoče vrelcev.

te velike naprave ne donasajo še dovolj koristi, da bi se že danes občutil ugoden vpliv na razvoj izraelskega gospodarstva.

Na drugi strani so vidni znaki inflacije. Izraelski funt je bil nekdaj enakovreden kakor angleški; danes ne velja več kakor 5 šilingov (1 angleški funt = 20 šilingov). Vse gospodarstvo je pod stroгим nadzorstvom. Namesto, da bi se bolj razvil izvoz, se je napihnila notranja potrošnja. Črna borza cvete. Ljudje se izogibljajo plačevanju davkov. Prizadeti se zlasti sloji s stalnimi dohodki.

Mnogo novih tovarn nima pravega dela, ker ni na razpolago dovolj surovin. Čeprav se je industrijska zmogljivost silno povečala, izvažala danes Izrael manj kakor v času, ko je bil pod angleškim pokroviteljstvom. Zanemarijen je bil izvoz tipičnih izvoznih artiklov, kakor n. pr. limon. Na razpolago ni dovolj strokovnih kmetijskih delavcev. Novi doseljenki navadno ne kažejo posebne volje za delo na polju. In bežijo v mesta, kjer so plače višje in kjer je življenje udobnejše kakor na kmetih.

Država se prizadeva, da bi povečala kmetijsko proizvodnjo zlasti pšenice, z mehanizacijo kmetijstva. Letos je bila v nekaterih severnih predelih zelo dobra letina. Vlada računa, da bo zboljšala gospodarski položaj tudi s povečanjem izkopa rud. Ob mejah nastajajo nove naselbine bolj iz strateških kakor gospodarskih razlogov.

Stroski za vzdrževanje vojske so letos dosegli okoli 60 milijonov izraelskih funtov. Vojske uporabljajo tudi pri delu na polju.

Kljub vsem tem težavam ne bo prišlo v Izraelu do gospodarskega zloma, ker uživa država močno gospodarsko pomoč s strani ameriških Zidov. Ne kaže, da bi vlada v svoji finančni politiki napravila usodne napake, ki bi lahko dovedle do takšnega zloma. S to pomočjo iz tujine krije Izrael ogromen primanjkljaj v zunanji trgovini. S svojim izvozom plača izrael namreč samo 15% svojega uvoza. Vsekaror priporočajo tuji gospodarski izvedenci v Izraelu več skromnosti in pametnejše gospodarjenje z razpoložljivim denarjem; Izraelci se bodo tudi morali sprijazniti z nižjo življenjsko ravni.

PRODAJA NA OBROKE

Jugoslovanska trgovska podjetja so v zadnjem času pričela posrednikom prodajati tudi na obroke. Najdaljša odplačila bodo lahko trajla tri leta. Vlada (Svet za blagovni promet) daje v ta namen trgovskim podjetjem posebne kredite, tako n. pr. razpolaga Svet za blagovni promet Bosne in Hercegovine s kreditom 24 milijonov dinarjev. Dostoj je v Ljubljani malo podjetij izkoristilo odobrene kredite. Samo dve podjetji sta zahtevali skupno 34 milijonov din kredita.

Prostora samo za 150,000 priseljenecv

Zdaj je še senat izglasoval Mc Carran-Walterjev zakonski predlog o vseljevanju in je s tem pobil Trumanovo veto, kakor je to storil že poprej predstavniki dom.

Zakon določa, da se lahko vsako leto vseljuje v Združene države 154.657 vseljenecv po kvotah z 85 določenih zemljepisnih področij.

Zakon temelji na narodnem poreklu in novi priseljenci bodo sprejeti sorazmerno s številom starih vseljenecv dotedne narodnosti. Prav tega predsednik Truman ni odobral.

Pred glasovanjem je izjavil senator Mc Carran, da bo ta zakon ojačal zunanje odnose Amerike. Zunanje ministristvo je podpisalo zakonski predlog in opozorilo predsednika, da bo njegov veto izzval slab vltis na Daljnem vzhodu. Novi zakon namreč ukinja vse ovire za vseljevanje s tega področja.

Predsednik Truman je vložil veto proti Mc Carranovemu zakonskemu predlogu iz raznih razlogov. Izjavil je, da bi pomenil korak nazaj. Grajal je zlasti narodnostna določila tega predloga, po katerih bi bile vselitvene kvote določene z ozirom na države, iz katerih prihajajo priseljenci. Priznal je sicer, da je treba priseljevanje številčno omejiti, pripomnil pa je, da če splošna omejitve v obliki števil, ki jih določajo kvote po narodnosti, pretesna za sedanje ameriške potrebe, take omejitve pa bi mogle, ne glede na to, da so tuje ameriškim ciljem, tudi žaliti veliko število najboljših ameriških državljanov in razburjati ameriške zavezniče v inozemstvu.

Predsednik Truman je predlagal, naj bi kongres določil glede priseljevanja naslednje:

1. Ukinil naj bi rasne omejitve za priseljevanje Azijcev v ameriških vselitvenih zakonih. V Mc Carrovem zakonskem predlogu je bilo to že predlagano.

2. Izdal naj bi pooblastila za priselitev novih 300.000 priseljenecv v teku treh let, da bi tako pomagali reševati preobjudenost zahodne Evrope.

Iz ameriškega gospodarskega življenja MEHANIZACIJA AMERISKE INDUSTRIJE

Ameriška industrija napreduje v mehanizaciji, posebno v avtomatičnem nakladanju in prevažanju izdelkov ter materiala s pomočjo posebnih strojnih naprav. Predsednik Lamsonove industrijske družbe, Carl Dietz, pravi, da gre več kot 30% vsakega dolarja stroškov za prestavljanje in prevažanje izdelkov. Zato so si mnoge tovarne oskrbele avtomatične naprave za nakladanje in prevažanje materiala ter izdelkov. Dietz je navedel primer neke tovarne, ki ima avtomatično napravo, katera lahko istočasno premika pet različnih vrst zabojev.

POMEN ZENSK V SVETOVNIH ZADEVAH

V New Yorku je zborovanje Mednarodne zveze žensk, ki se udeležujejo v trgovini in raznih poklicih. Zborovanje se udeležujejo predstavnice 19 držav. Predsednik Truman je poslal zbranim predstavnicam pozdravno brzojavko, v kateri pravi med drugim: »Vpliv žensk v svetovnih zadevah in doma pospešuje moralo in omiko. Ta vpliv nam je danes bolj potreben kot kdaj koli prej v zgodovini«.

SREDI OBUBOZANEGA SVETA

Predsednik ameriškega sveta Mednarodne trgovinske zbornice, George A. Sloan, je na kosilu z dopisniki prekomorskih držav poudaril, da je Mednarodna trgovinska zbornica naklonjena povečanju dvostranske trgovine med ostalimi svobodnimi državami sveta in Združenimi državami. Sloan je v tej zvezi izjavil, da so v preteklem letu Združene države prodale v tujino za 4 milijarde dolarjev ameriških produktov več, kot pa je bilo predvideno in je vprašal: »Kako dolgo se bo lahko to nadaljevalo v obuboženem svetu?« Na to vprašanje je sam odgovoril: »V skoro vseh sektorjih našega gospodarstva si Združene države lahko privoščijo vsaj ono malo stopnjo uvoza, ki so potrebni, da se upostavi ravnotežje v mednarodni trgovini«.

nikov znesek lir... za stroške postopanja in nagrado razsodnikov. Ravno tako se ta dogovor registrira na skupne stroške, a zmagovita stranka ima pravico do povračila s strani nasprotnika. Datum — Podpisi.

Nekaj splošnih opazk

Izrek razsodnikov se lahko izpodbija samo zaradi nienosti postopanja (če se je dogodila pri sojenju prevara, če so bile uporabljene potvorne listine, če se sodno izkaže, da je kak razsodnik ravnal v slabi veri in podobno ali pa z obnovo postopanja na podlagi istih dejstev v primeru, da so se stranke v dogovoru glede razsodnika odpovedale pravici izpodbijati izrek.

Ce ena stranka noče imenovati razsodnika, ga zanjo imenuje predsednik tribunala na prošnjo prizadetega; to se tudi zgodi, če se dva že določena razsodnika ne moreta zediniti glede tretjega.

Priporočljivo je za stranke, da za svoje razsodnike imenujejo juriste; kjer gre za važna tehnična vprašanja, bo dobro zediniti se na več razsodnikov ter imenovati na razsodniško mesto tudi strokovnjaka. Stranke imajo seveda tudi pravico, da se pri postopanju dajo zastopati po odvetniku.

Pokusite! Priprani smo, da boste presenečeni nad dobrim uspehom.

Dr. Fortunat Mikuletič

NOVI AMERISKI PREKOMORNIK

Dne 3. julija je odplul na prvo vožnjo v Anglijo in Francijo novi ameriški 53.000 tonski prekomornik. Na njem se vozijo predstavniki ameriške vlade, industrije in umetnosti. Med potniki je hčerka predsednika Trumana Margaret, predsednik družbe »United Steel Corp.« in druge vidne osebnosti.

IZVEDENE MEDNARODNE BANKE PRI TURSKI VLADI

Mednarodna banka za obnovo in razvoj je imenovala Petra Lieftincka bivšega holandskega ministra za finance, za svojega predstavnika v Turčiji. Lieftinck je odpotoval v Washington, odkoder bo odšel v Ankaru.

Usoda ameriških piščancev

Nižje-avstrijski kmetje na po Sovjetih zasedenem področju Avstrije so upali, da bodo lahko okrepili in poživili svoje oslajbeno perutinarstvo s 70.000 piščanci čisanih vrst iz Združenih držav. Zdelo se je, da je vse v redu, ker so sovjetske zasledbene oblasti dovolile uvoz ter tudi prelet in pristaneke letala, ki je vozilo piščance na zasedenem področju. Ne-predvidena zakasnitev za par ur pa je zadoščala, da so sovjetske oblasti, ki so se menda že kesale, da so dale dovoljenje, preprečile pristaneke letala, ne da bi se brigale za posledice tega koraka.

Letalo, ki so ga gajeli ameriški perutinarji, je naložilo svoj dragoceni tovor v Hartfordu, v Connecticutu ter takoj odletelo, kajti komaj zlezeni piščanci so morali dospeti na cilj v 72 urah, ker bi sicer poginili od gladu. Ko je bilo letalo že nad avstrijskim ozemljem, so sovjetske oblasti — z izgovorom, da ne dovolijo nikomur pristati na njihovem področju po nastopu mraka — preklicale dovoljenje za prelet in pristaneke na letališču v Tullnu (40 km zahodno od Dunaja), kot je bilo prej dogovorjeno. In tako so morali Američani pristati v Linzu, v ameriški zasedeni coni.

DVA EVROPSKA VELESEJMA V NEW YORKU

Ze dalj časa je odprti italijanski velesejem v New Yorku, dne 11. junija so pa odprli španski velesejem, na katerem je razstavljenih 2.000 različnih izdelkov. Špansko razstavo je priredil neki ameriški uvoznik, ki je potoval po Španiji in ki je z odobrenjem vlade izbral razne izdelke španskega rokodelstva, ki bi se jih lahko prodalo v Združenih državah.

Pinay o delavskih pridobitvah

Predsednik francoske vlade g. Pinay je izjavil, da bo vlada spoštovala socialne pridobitve francoskega delavca. Vlada odbija politiko zvišanja plač, ker ima ta za posledico zvišanje cen; prizadevala si bo rajši, da bo cenje znižala.

Vzdrževanje nemške vojske pod okriljem zaveznikskih sil (500.000 mož) bo stalo 2 milijardi in pol nemških mark (1 marka velja okoli 150 lir).

Tovarna tiskarskih potrebščin »Neblota« v Turinu je pod stečajem. Računajo, da bodo rešili podjetje s posojilom IMI 1150 milijonov lir. Uprava pod sodnim nadzorstvom je ponudila upnikom poravnavo proti 45% plačilu dolgov.

BEograjski SEJEM OBNOVLJEN

Svet za blagovni promet vlade LR Srbije je sklenil obnoviti beograjski sejem.

naše mnenje Neutemeljena netaktnost

Na tiskovni konferenci o državnem proračunu za drugo polletje je načelnik finančnega in gospodarskega oddelka g. Haroldson navedel, da je v proračunu razmeroma visoku postavka (glej naše poročilo na drugem mestu) za »Julijske in dalmatinske begunce«. Jasno je, da se je prav za tolikšno vsoto posila! primanjkljaj v proračunu.

Vsak bralec bo takoj uganil, na čigavo pobudo je prišla v proračun postavka, Rimska vlada, ki ima soddločujočo besedo pri sestavljanju proračuna, pač ne zanudi niti ene priločnosti, da lahko poigita za »neodrešeno Julijsko krajino in Dalmacijo«. Čudno pa je, da greto Američani in Angleži na takšne limance in da na takšen način mirno preuzamejo soodgovornost za nepopravljivo rimsko politiko. V korist sprave ob Jadrnu takšna politika gotovo ni.

Koliko je pravzaprav teh dalmatinskih beguncev, ki so pristopili k organizaciji »Associazione Nazionale per la Venezia Giulia e Dalmazia« ki ima tudi razne posestrime kakor združenje dalmatinskih industričev itd.?

Dobro bi bilo, ko bi g. Haroldson vprašal za mnenje objektivne poznavalce razmer ob Jadrnu. V avstrijskih časih je ob vsej jadranski obali, ki je bila leta 1918 priključena k Jugoslaviji živelo okoli 18.000 ljudi italijanske narodnosti. To število se je pod jugoslovansko vladavino skratilo na 3.000 ljudi. V Zadru, ki je prišel pod Italijo, je bilo leta 1936 po uradnih italijanskih statistikah 25.302 ljudi, s Hrvat vred seveda. Koliko pravih beguncev je po vsem tem morala dati vsa Dalmacija? Ali kaže obremenjvati tržaške finance za milijone in milijone lir za pomoč organizacijam, ki so predvsem politične narave, a hkrati povzročati nevoljo sosedov, ki trgujejo z Trstom?

DA BO MANJ TOŽARJENJA POMEN IN VAŽNOST RAZSODIŠČ

Vl. tržaški velesejem v duhu londonskega sporazuma

Politični govori ob otvoritvi - Posebni razstavi lesa in kave

Preteklo soboto je poveljnik anglo-ameriške cone STO gen. Winterton odprl IV. tržaški vzorčni mednarodni sejem.

Najprej je spregovoril predsednik sejmske uprave inž. E. Sospišio, ki je bil letos izredno kratek, da bi tako ostalo naslednjemu govorniku g. P. Campilliju, italijanskemu ministru za industrijo in trgovino, več časa na razpolago.

GOVOR PREDSEDNIKA SEJMSKE UPRAVE

Predsednik sejmske uprave je poudaril, da išče tržaški sejem sredino med blagovnim in čisto industrijsko-kemičnim sejmom, kakor jih prirejajo zlasti Nemci. Izrazil je željo, da bi prišlo do pomirjenja duhov med soslednimi in oddaljenimi narodi. Trst hoče delati v okviru združene Evrope. Trst je zelo občutljiva točka mednarodnega sodelovanja. Gospodarsko pojmovanje naj bi premostilo vsa politično-ideološka nasprotstva. Ob zaključku se je s toplimi besedami zahvalil zavezniki vojaški upravi in rimski vladi za pomoč, ki jo izkazujejo sejmu. (Pripominjamo, da je rimska vlada zavrnila prošnjo tržaške sejmske uprave za finančno pomoč v prvem polletju 1952 in da je sejmska uprava navezana na kredit Zaveznike vojaške uprave).

IZJAVE ITALIJANSKEGA MINISTRA

Rimski minister za industrijo in trgovino Pietro Campilli je dal v uvodu duška svojem zadovoljstvu, da lahko predstavlja pri otvoritvi sejma rimsko vlado. Dejal je, da bo rimska vlada vselej podpirala tržaško gospodarstvo. Londonski sporazumi bodo omogočili še tesnejše sodelovanje med Rimom in Trstom. Nato se je silno laskavo zahvalil Zavezniki vojaški upravi za vse, kar je storila za gospodarsko obnovo Trsta, in se tako postavil v pozo predstavnika italijanske vlade, dejanske gospodarice nad Trstom, ki čuti dolžnost, da se zahvali tujim oblastnikom v imenu Trsta. Obratno, prav tako se je general Winterton kot današnji predstavnik Trsta zahvalil italijanski vladi za gospodarsko pomoč Trstu, kar bi pomenilo, da se on še vedno ima za predstavnika anglo-ameriške cone). Poudaril je, da pojava delo v tržaški lukl zaradi splošne gospodarske krize v evropskih državah. Gospodarska obnova Trsta je odvisna od gospodarske obnove Evrope. Tudi Italija si želi obnovo Evrope, zato pospešuje novo mednarodno sodelovanje.

POLITIČNI GOVOR TRZASKEGA ŽUPANA

Tržaški župan inž. Bartoli je tudi ob tej priložnosti politično pobarval svoj govor. Dejal je, da bo Trst ostal gostoljuben in bo pospeševal mednarodno izmenjavo v vseh smereh tudi tedaj, ko bo Italijanstvo svobodno zadihalo in ko bo Italija, ki štiti zdaj Trst finančno prevzela tudi pravno zaščito nad to deželo. Govoril je tudi o sodelovanju z drugimi narodi. Tržaška univerza je bila postavljena na rob našega Krasa; njena vrata so odprta tudi dijakom iz sosednih dežel. Zahvalil se je za sodelovanje odhajajočim ameriškim generalom (gen. Sebreeju, dosedanjemu poveljniku ameriških čet in gen. Whitelawu, ravnatelju za civilne zadeve, čigar mesto bo v kratkem zasedel predstavnik rimske vlade). Laskave besede priznanja je našel tudi za ZVU in na koncu tudi za neodrešene brate v Istri.

Nepričakovane izjave gen. Wintertona

Politično pobarvan govor je bil tudi govor generala Wintertona, poveljnika anglo-ameriške cone STO. Njegov govor je osupnil odkrite pristaje politične in gospodarske neodvisnosti Trsta. Značilno je, da so z njegovim govorom silno zadovoljni v uredništvih iredentičnih listov (glej »Giornale di Trieste«, »Messaggero Veneto«). Tudi iz njegovih besed so odsevali londonski sporazumi. Pozdravil je visoke goste in zlasti italijanskega ministra Pietra Campillija ter ugotovil, da predstavlja prisotnost italijanskega ministra jamstvo, da bo Italija še nadalje prispevala za napredek Trsta, ki mora biti hvaležen italijanski vladi za velokodušno finančno pomoč. Sele v drugi vrsti je general Winterton omenil ameriško gospodarsko pomoč (Marshallov plan), čeprav je znano, da je anglo-ameriška cona prešla v dar iz Amerike nad 37 milijonov dolarjev v okviru Marshallovega plana, medtem ko je Italija dolžna prispevati za vzdrževanje STO v smislu mirovne pogodbe in da se z njenimi prispevki gradijo v Trstu ladje, ki se nato registrirajo v Italiji.

Nekakšno protitutež hvalisanju Italije predstavlja izjava gen. Wintertona, da je tržaško gospodarstvo povezano predvsem z usodo mednarodne trgovine in da si vsi moramo želiti rešitve mednarodnih političnih sporov. (Nediplomatično bi se to reklo: Trst ne more živeti samo od gospodarske povezave z Italijo).

Gen. Winterton je posebno tople pozdravil prihod »italijanskih tovarišev« (21 italijanskih uradnikov, ki prispejo v kratkem v Trst v smislu londonskega sporazuma) in glede katerih upa, da bodo z njim plodno sodelovali. Sodelovanje angleških, ameriških in italijanskih tovarišev bo uspešno, ako

jih bosta podpirala javnost in tisk in ako se bo razvilo po dobro pripravljenih načrtih. Zahvalil se je še odhajajočima generalima (Sebreeju in Whitelawu) in nato v italijansčini odprl IV. sejem. Govor je prevajal v italijansčino major Sasson.

Prisotnost tujih predstavnikov

Poleg uradnih predstavnikov Jugoslavije — šefa Gospodarske delegacije FLRJ prof. Zemljaka in šefa trgovinskega oddelka pri gospodarski delegaciji g. Vrbanca — je otvoritvi prisotvovala vrsta tujih predstavnikov, zlasti iz Avstrije in drugih držav, ki imajo v Trstu stalna diplomatska predstavništva, (Francije, Svice, Grčije itd.). Letos so močnejše zastopane južno ameriške države, kakor Kostarika (predstavnik g. Castro), Guatemala (g. Clavez), Brazilija (dr. Mendosa Lina), Nikaragua (Papi Gil), Kolumbija (Jarcimilo). Iz Milana je prispel tudi nemški generalni konzul.

Iz Avstrije so prišli: predsednik celovškega sejma Novak, celovski župan dr. Graf, predsednik dunajskega velesejma dr. Heiml, poslanca Lakowitsch in Kripner ter predsednik Združenja za pospeševanje lesne trgovine dr. Fest. Avstrijsko-tržaško zbornico je predstavljal stalni avstrijski trgovinski delegat g. Pace.

Sejem v prerezu

Na letošnjem velesejmu so po uradnem spisku uradno zastopane naslednje države: Avstrija, Brazilija, Francija, Grčija, Jugoslavija, Kostarika, Madžarska, Nikaragua in Zahodna Nemčija. »Poluradno« sta zastopani CSR in Holandija. Razstavljajo iz Spanije iz Združenih držav, Anglie, Svice, Danske, Turčije, Portugalske. Obiskovalec bo na letošnjem velesejmu težko opazil kakšne posebnosti. Sejmi se vrtijo drug za drugim in se ne razlikujejo mnogo med seboj. Le nekateri paviljoni so drugače opremljeni kakor lansko leto. V »Palachi narodov« ima avstrijski paviljon osrednjo lego in je mnogo večji kakor lanski. Očitno je, da je Avstrija hotela tudi zunaj poudariti svoje zanimanje za Trst. Med svojim obiskom v Beogradu je avstrijski zunanji minister dr. Gruber izjavil, da ima Avstrija v Trstu samo gospodarske koristi, se pravi, da se vsaj uradno in javno neče mešati v samo politična vprašanja, t. j. vprašanje politične pripadnosti Trsta; vendar je vsakomur jasno iz pisanja avstrijskih listov, da so Avstrijci mnenja, da bi svoje gospodarske koristi v Trstu najbolje zavarovali, ako bi se dejansko konstituiralo Svobodno tržaško ozemlje, se pravi, da bi Trst ne bil priključen k Italiji.

Jugoslovanski paviljon je letos stisnjen na ožji prostor. Na obiskovalca napravlja vtis, da je blago v njem bolj skrbno zbrano in omejeno samo na vrste, ki prihajajo v poštev za izvoz. Zato pa je Jugoslavija bogato zastopana na posebni lesni razstavi, ki je bila letos prvič organizirana. (Takšno posebnost predstavlja tudi posebna razstava kave). V kolektivnem jugoslovanskem oddelku zbujajo letos veliko pozornost razne vrste marmorja iz Istre, Dalmacije in Srbije. Jugoslavija očitno posveča čedalje več pažnje izvozu marmorja. Pozornost obiskovalca zbujajo tudi letos fini usnjeni izdelki in preproge.

Obiskovalci pogrešajo letos grški paviljon, ki je bil lansko leto na mestu, kjer letos razstavlja Avstrija. Grčija je letos zastopana samo simbolično; predstavlja jo predstavnik Tržaško-grške zbornice v Trstu. Zguba Grčije predstavlja hud udarec za sejem. Velika je škoda tudi, da niso zastopane države Bliznjega vzhoda, kakor Sirija, Libanon, Izrael in Egipt, s katerimi ima Trst čvr-

ste stike, zlasti zaradi izvoza lesa in uvoza južnega sadja.

Francozi so letos prvič organizirali maroško razstavo, upoštevajoč poslovne zveze med Trstom in Marokom, z druge strani pa so omejili pravo francosko področje.

Med zalednimi državami se Čehoslovaška še vedno omejuje na razstavo podjetja »Pragotechna«, medtem ko se je Madžarska letos prvič predstavila s posebnim paviljonom.

Brez jugoslovanske avstrijske in madžarske udeležbe bi se tržaški velesejem spremenil v nekakšno ljudsko veselico, kakor jih prirejajo po italijanskih mestih; saj so letos uvedli v ta namen cestno folklorne italijanske plesne in so ves Trst okrasili z italijanskimi trobojnicami, pod katerimi se sramežljivo vijejo tudi čisto majhne tržaške zastavice. Seveda nimamo ničesar proti ljudskim bavam in se jih celo veselimo, čeprav so naperjene proti nam; vsekakor rajši gledamo italijanske plesne in trobojnice, kot da bi morali piti ricinovo olje in bi nas božal mangel. Vendar — zabava je zabava, vzorčni velesejem pa bi moral biti, kakor je po vsem svetu, tudi v Trstu posvečen delu, ne pa zabavi. Vemo, da se za to zabavo skriva nekaj za nas Tržičane zelo neprijetnega, ali pustimo za zdaj to na stran.

Značilna za letošnjo prireditev je tudi razmeroma počela udeležba italijanske industrije. Njene proizvode so večinoma razstavili tržaški predstavniki — trgovci, kar pomeni, da se v tem pogledu računa izključno na tržaške odjemalce na drobno, ki si pa vse te izdelke bolj ugodno in brez vstopnine lahko ogledajo v zadevnih mestnih trgovinah. To velja tudi za prtilikavo izložnico češkega stekla in porcelana. Tudi o madžarskem oddelku ni vredno govoriti, ker je prirejen le zaradi reklame. Madžarom ne prihaja niti na kraj pameti, da bi razstavljene predmete izvažali v inozemstvo, saj bi države »vzhodnega bloka« lahko konsumirale več kot stokrat toliko, kolikor madžarska lahko pridela in izdela. Vladajoča svetovna kriza v potrošnji, ki je še posebno občutna za predmete, ki niso neobhodno potrebni za življenje, je privlekla na letošnji naš velesejem tudi kavo. Ko človek gleda te tako vabljivo razstavljene kupe kave, se nehote spomni na nekdanji cvetoči Trst, ki je bil glavno evropsko tržišče za kavo. Ako se ne motimo, ni danes v našem mestu niti enega pravega, namreč svetovnega veletrgovca s kavo več. Kaj išče pravzaprav kava na velesejmu? Ali nimamo v Trstu dovolj barov, ki delajo zanjo reklamo?

Važnih novosti, ni na tržaškem velesejmu, ki ga ima, kakor je iz vsega očitno, italijanska industrija za nekakšnega nebodigatreba. Kar je kaj vrednega pošiljajo Italijani na svoj velesejem v Milan, ne pa v Trst. Nas so osrečili, med drugim tudi s častniki na konjih, v bleščečih italijanskih uniformah, kar nam niso privoščili niti fašisti.

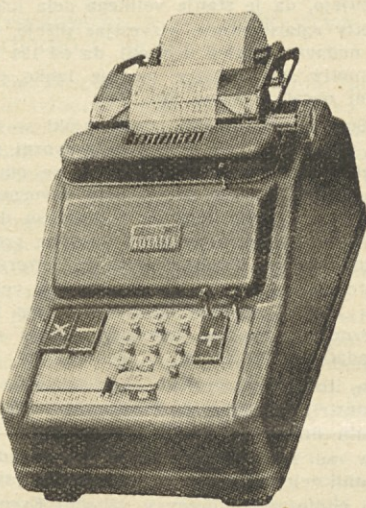
V prvi lopi na desno so tržaški trgovci razstavili v prtiličju razne šivalne in pletilne stroje in drugo blago; Italviscosa rajon, tržaška tovarna za jutro in konopljo pa svoje izdelke. V prvem nadstropju je že omenjena kava in stroji »ekspres« za kuhanje kave. V prvi veliki lopi na levi strani je tudi razstavljeno blago, ki nam je znano iz tržaških trgovin. V podzemlju te lope pa je videti izdelke italijanske obrti. V drugi veliki lopi na levo je vsa leva stran napolnjena z jugoslovanskim lesom in lesnimi izdelki, desna pa z avstrijskim blagom iste vrste. V sredini te lope so razni izdelki italijanske družbe za vžigalice in temu sorodno blago; dalje stroji za obdelovanje lesa trdke I. Milanese ter pohištvo tržaških podjetij Pangos, Zerjal in drugih tržaških in furlanskih tovarn.

Razstava jugoslovanskega izvoznega blaga

Razen omenjenega lesnega oddelka ima Jugoslavija še tri druge in sicer: reprezentativni splošni oddelek v prtiličju tako imenovane »Palache narodov«, prodajo preprog in drugih izdelkov domače obrti, ob strani palače, in slednjič bufet, kjer se točijo jugoslovanska vina in pivo ljubljanske pivovarne »Union« ter prodajajo kuhane kranjske klobase. V lesnem oddelku so zastopana podjetja »Slovenija les« (Ljubljana), »Šipad« (Sarajevo) in »Export-drvo« (Zagreb). Poleg raznovrstnega mehkega in trdega lesa, so razstavljeni še (iz tovarn podjetja »Javor« v Sentpetru, Ilirski Bistrici in Prestranku). furnirji, vezane plošče, mizarske plošče iz parjene bukovine, jelse, topola, ladijski pod, raznovrstna embalaža za sadje in zelenjavo. Tovarna uposnjenege pohištva — Duplica (Kamnik) — razstavlja zelo solidne in okusne stole in drugo upognjeno pohištvo, sobno, pisarniško in vrtno pohištvo, stole za kinstvorane, obešalnike in drugo. Dalje vidimo tu sode, lesene vaze, kopita, tenis rakete, parkete, ščetke, čopiče, obličje in druge lesene dele za orodje, ter kožne fotelje. V temu oddelku so razobešene velike krasne foto-slike, gozdov in industrijskega dela v njih.

V glavnem oddelku nam »Slovenija-Impex« kaže kovine, rude, orodje, kemikalije, premog, usnje in bombažne

E. LAGOMARSINO
MACCHINE PER UFFICI - OFFICINA RIPARAZIONI
PISALNI IN RAČUNSKI STROJI - DELAVNICA ZA POPRAVILA

AGENTE PER TRIESTE E PROVINCIA
PREDSTAVNIK ZA TRST IN PODEŽELJE
LODOVICO SAKSIDA
Ulica Canal Piccolo 2 - Tel. 83-24

SLOVENIJA - VINO

IZVOZ ALKOHOLNIH PIJAČ, LJUBLJANA - JUGOSLAVIJA

Obiščite naš bar na tržaškem velesejmu

Postrežemo vam s teranom, primorskimi in najboljšimi štajerskimi vini, z »Union« pivom, s pristnimi kranjskimi klobasami, z likerji tovarne »Ajdovščina«

TVRDKA

DROBNIG ANNIBALE

D. Z. O. J.

TRST — ULICA PASCOLI 13

SMREKOV LES
TRDI SLAVONSKI LESOVI
SLAVONSKI LESOVI

adriaimpex

DRUŽBA Z O. Z.

UVOZ - IZVOZ

TRST - ULICA GEPPA 9, III. - TRST

TELEFON 87-70, 29-135

„EXPORTDRVO“

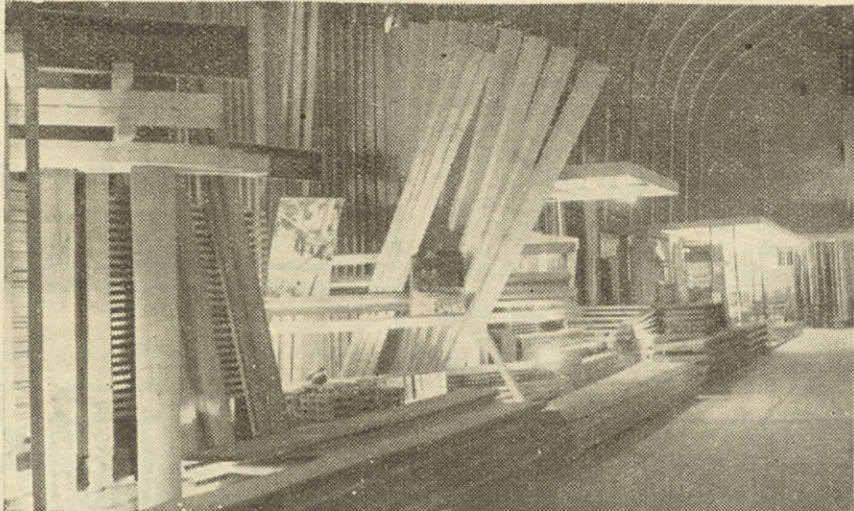
Izvoz lesa in lesnih izdelkov - Slavonska hrastovina in bukovina

Zagreb - Poštni predal 197 - Marulićev trg 18

Brzjavljavi: EXPORTDRVO - ZAGREB

Telefoni - 37-323 - 37-844

Obiščite in oglejte si naše proizvode na mednarodnem velesejmu v Trstu

Jugoslovanski les na lesni razstavi

TVRDKA USTANOVLJENA LETA 1883

Parne naprave za destilacijo naravnih esenc, destilatov, sokov ter raznih cvetličnih in dišavnih izvlečkov

Jancušek

LASTNIK LAD. JANOUŠEK MLAJŠI

Tovarne kemičnih aromatičnih izdelkov, etrov in neškodljivih barv

Trst - Barkovlje - TELEFON 29-963

Skladišče in laboratorij za inozemstvo:

TRST - PORTO FRANCO VECCHIO, MAGAZZINO N. 29

likatesne šunke, gosje jetrne paštete in razno drugo konzervirano meso. V tem oddelku so tudi tako konzervirane ribe »Dalmat-Brand«, prav tako »Adria-Brand« in »Istra-Brand«. Seveda niso pozabljene niti svetovno znane bosanske slive in dalmatinski maraškin iz posebnih dalmatinskih višenj. Zastopani so izdelki tvornice celuloze v Prijedoru. Jako lepi izdelki domače obrti, kakor perzijske in pirotske preproge, medeni mlini in drugi medeni pribor za turško kavo, nakiti in razni drugi domači izdelki, ki so jih poslale organizacije iz Ljubljane, Beograda in Sarajeva, zbuja veliko zanimanje obiskovalcev tega oddelka, kjer je tudi svobodna prodaja cigaret Drava, Morava in Zeta.

V posebnem bufeju na prostem se razen že omenjenega piva točijo istrski refoš in malvazija ter vse slovenske specialitete, kakor kraški teran, briška rebula, tokajec in kabarnet, ljutomerski moškat in šipon, mariborski traminec in haloški rizling in pinot.

Močnejša udeležba Avstrijcev

Avstrijski lesni oddelek kaže poleg navadnega rezanega mehkega lesa še posebno celulozo in lesene hiše, ki jih izvažajo Avstrija razložene v znatnih množinah. Na sejmu je videti različne modele teh hiš. Papir je mnogo manj zastopan nego lansko leto. V »Palači narodov« zavzema Avstrija največji

Pogled na avstrijski paviljon

Na razstavi kave

Na posebni razstavi kave so zastopane naslednje države in dežele: Kolumbija, Haiti, Guatemala, Nikaragua, Costa-rica, Madagaskar in druge francoske kolonije v Afriki, Angleška vzhodna Afrika, Arabija, Abesinija in Brazilija, ki je glavni pridelovalec kave in razstavlja 12 raznih vrst kave. Arabija, zibelka kave, je najbolj znana po svoji specialiteti Moka, ki je sploh najboljša kava na svetu, posebno za tako imenovano »turško« črno kavo. Zanimivo je, da uvažajo ZDA nič manj kot 67% kave, kljub temu niso Američani največji potrošniki kave, ker odpade na vsakega Američana le 6,16 kg, medtem ko odpade na vsakega prebivalca Švedske 7,68 kg, na vsakega Italijana pa komaj 0,86 kg. Zelo važen pridelovalec kave je tudi Kolumbija, ki prihaja v tem pogledu takoj za Brazilijo.

Evropski predstavitelj za kolumbijsko »Federacia Nacional de Cafeteros«, dr. Jaramillo, je priredil na velesejmu tiskovno konferenco in je med drugim naznanil, da bodo v kratkem usatovili v našem mestu **glavno zalogo kave za vse dežele**, ki uporabljajo v svoji trgovini tržaške luke; izrazil je nado, da postane Trst zopet eno **glavnih tržišč za kavo**, kakor je že bil pred prvo svetovno vojno. Kakor zanimivost bodi omenjeno, da je neki Poljak odprl že leta 1683 na Dunaju sploh prvo kavarno na svetu, ki še danes obstoja.

Med tržaškimi obrtniki

Na razstavi obrtnih izdelkov, ki je nameščena v podzemlju prve velike lope (A) je zastopano tudi precejšnje število tržaških obrtnikov. V oddelku za predmete iz alabastra in marmorja eden, v keramičnem tudi eden; v oddelku za izdelke iz kože trije, za igrače trije, v mehaničnem trije, med temi znani Cottur s kolesi in lahki motokikli. V oddelku za pohištvo so vsi razstavljali Tržčani, in sicer Greatti, Grezar, Lazzari, Michelazzi, Podreka, Škilan in Zafred; tudi v oddelku za **ženske obleke** so skoraj sami Tržčani, in sicer Bartolatti, Brancalone, Eichberger, Fiegl, Luzzatto, Mozečič, Skrlj, Strikelj, Vianello in Vinci; v oddelku za razno opremo so Tržčani v večini: Bradini, Despič, Janušič, Padovan, Polvi (Povh?) in Presel. Ta izlozba je zelo zanimiva in si jo je vredno ogledati.

Le tu pa tam je na sejmu najti kakšen **nemški izdelek**, ki so ga pripeljali od zavednih tujakšnjih predstavnikov. Najvažnejši so pač izdelki tovarne Karl M. Reich, Nuertinger et Wuernttemberg. To so majhni **prenosljivi električni stroji** za obdelovanje lesa, posebno praktični za manjše mizarске delavnice, ki si ne morejo privoščiti velikih strojev. Tu je videti velike električne svetle, oblike, žage, freze in sploh vse, kar spada to stroko. Naši mizarji ne bi smeli zamuditi prilike, da si jih ogledajo. Vsak stroj je opremljen s svojim lastnim motorčkom. Svetovno znane tovarne iz Solingena imajo namizne prirobe (nože, vilice, žlice).

Osebnih avtomobilov ni letos na velesejmu, pač pa je videti mnogo koles, koles z motorčkom, malih in velikih motokotlov.

Niti Svica ni uradno zastopana. Vi-deti je le nekaj stenskih švicarskih ur.

Med ameriškimi izdelki opaziti električne hladilnike tovarne Generalmotor, aparate Acusticon za pojačanje sluha in posebni stroji za ugotavljanje jakosti človeškega sluha. Zgornja nadstropja »Palače narodov« so dejanski prazna in le za silo so spravili nekaj noter, da bi se ta praznosta nekako pokrila.

Zelo lepo urejena je lopa **tržaškega industrijskega orjaka CRDA** (Združenih jadranskih ladjedelnic), ki razstavlja dva modela velikih ladij, vzorce svoje tovarne strojeve, električne motorje in oddelka za žerjave, mostove in podobno, ter oddelka za zrakoplove, železniške in tramvajske vozove itd. Na prostem so

prostor v sredini prtiličja, kjer razstavlja najrazličnejše izdelke svoje industrije za izvoz, ki je zelo razvita.

Kakor že zgoraj omenjeno, sloni ves letošnji tržaški velesejem na jugoslovansko - avstrijski udeležbi, kar je popolnoma naravno, ker je Trst predvsem izključno jugoslovanska in avstrijska morska luka, v kateri se hoče Italija utrditi z industrijo. Avstrijski zunanji minister dr. Gruber je prav te dni poudaril, da odpadata 2/3 tržaškega luškega prometa na Avstrijo in gotovo bi tudi Jugoslavija v veliko večjem razmerju uporabljalo našo luko, ako bi danasnja anglo-ameriška politika v Trstu ne podpirala italijanskega gospodarskega prodiranja na škodo domačega tržaškega gospodarstva: v skladu s koristmi italijanskega gospodarstva pa je izpodirvanje zalednih držav z oviranjem njihovega izvoza.

— od —

GRCIJA IN FRANCIJA

Grčija, ki je imela lansko leto svoj poseben oddelek v prtiličju Palače narodov, se letos ni pojavila, kar pomeni, da se ji lanski nastop ni izplačal.

Francija je »zgradila« zelo zanimivo maroško mestoce, kjer naslikani Marokanci izdelujejo resnične izdelke tamonjše domače obrti, predvsem preproge, izdelke iz medi, usnja in drugo. Zanimiva je tudi »srečna dežela« na odprtem prostoru, ki dela reklamo za v tekočino zgosteni plin.

Še vedno 20.000 Tržčanov brez dela

Po poročilu Zavezniške vojaške uprave za prvo tromesečje 1952 je število prijavljenih zaposlenih v Trstu nazadovalo od 90.900 v zadnjem tromesečju na 89.900 v prvem tromesečju tekočega leta; v prvem tromesečju lanskega leta je bilo zaposlenih 88.300 ljudi. **Napredovanje brezposelnosti** v letu 1952 v primeri z zadnjem tromesečjem leta 1951 je v zvezi s **sezonskim popuščanjem gradbene delavnosti** in z odpusti in ladjedelnic Sv. Marka. Čeprav je bilo število zaposlenih za okoli 1.000 nižje kakor ob koncu prejšnjega leta, je bilo opaziti zboljšanje na kmetijskem in gradbenem sektorju. Obširen načrt za gradnjo stanovanj v prvem polletju 1952 bo gotovo ugodno vplival na zaposlenost, toda na drugih industrijskih sektorjih ni mogoče pričakovati takojšnjega zboljšanja. Sredi februarja je bilo v industriji zaposlenih 2.000 ljudi manj, kakor je znašala povprečna mesečna zaposlenost v drugem polletju 1951; kljub temu je bilo povprečno v tem času zaposlenih 1.600 ljudi več kakor v prvem tromesečju leta 1951.

V januarju leta 1952 je bilo nekaj manj ljudi brez posla kakor v decembru 1951, vendar je število ljudi, ki so iskali zaposlitev, pričelo naraščati. Ob koncu marca je število nezaposlenih doseglo 19.700. Mesečno povprečje nezaposlenih je doseglo 19.100, medtem ko je v teku zadnjih treh mesecev lanskega leta znašalo 18.700 in v teku prvih treh mesecev 1951 20.400.

Narastlo je zlasti število nezaposle-

nih intelektualcev, pomorcev, krojačev in industrijskih delavcev. Vse kaže, da je v sestavi nezaposlenih nastala precejšnja razlika. V povojni dobi je bilo **število nezaposlenih žensk in moških približno enako**, v začetku tromesečja 1952 je začelo število nezaposlenih žensk naraščati in presegati število nezaposlenih moških; ob koncu tromesečja pa je nastopil nov razvoj. V marcu namreč je število moških nezaposlenih delavcev preseglo za 1.000 število nezaposlenih žensk.

V prvem tromesečju 1952 je bilo 22 stavk, med katerimi je bilo izgubljenih 373.511 delovnih ur, kar predstavlja vrednost 51,6 milijona lir.

Poplava s furlanskimi obrtniki

Te dni je tržaška občina odbila obrtno dovoljenje slovenskemu mizarju z motivacijo, češ da vlada v Trstu v tej stroki brezposelnost; čeprav biva mizar že več let v Trstu, nima italijanskega državljanstva.

Da je pri nas na stotine Slovencev, ki nimajo italijanskega državljanstva, je znana stvar. Ako pride iz Kalabrije ali s Pantellerije v Trst italijanski obrtnik, dobi vse potrebne uradne listine kar čez noč. Za italijansko državljanstvo se mu ni treba sploh brigati, ker ga prinese že v žepu. **Ko gre za naše ljudi**, so vsi paragrafi dobri, medtem zlasti paragraf o italijanskem državljanstvu, ki ga je obnovil gen. Airey, če-

Železnice - šibka stran sovjetske industrije

Železniški strokovnjaki iz zahodnih držav ugotavljajo po poročilih, ki prihajajo iz železne zaves, da ima Sovjetska zveza samo 113.600 km železniških prog. Ugotavljajo nadalje, da le malo sovjetskih vlakov vozi nitreje kot 48 km na uro, Sovjetska zveza nima Dieslovih lokomotiv, stari stroji na premost so šibki, mnogi izmed njih potrebujejo večjega popravila.

To potrjujejo sovjetski železniški strokovnjaki sami. V nedavni številki uradnega sovjetskega lista »Izvestija« se pritožujejo, da je stanje velikega dela lokomotiv »alarmantno«. »Izvestija« pišejo, da je nedavni pregled ugotovil, da od 194 lokomotiv stalingradske postaje lahko pozimi obratuje samo 52%.

Sovjetski železniški strokovnjaki se tudi pritožujejo, da je njihov **prevozni sistem preobremenjen**. Na železnice odpade devet desetlin sovjetskega tovarnega prometa. Vzrok temu je v glavnem dejstvo, da ni na razpolago v omembe vrednem obsegu sodobnih cest in tovornih avtomobilov. Rek in prekopov pa velik del leta ni mogoče uporabljati, ker zmrznejo. Sovjetske železnice morajo obvladati na kilometer proge dvakrat toliko tovarnega prometa kot železnice v industrijskih državah Evrope in v Združenih državah. **Zaradi različne širine tir**ov ne more Sovjetska zveza vskladiti svojih železniških prog z železnicami svojih podložniških držav v vzhodni Evropi. Tirna širina na Sovjetski zvezi je 1,5 metra, v vzhodni Evropi in Kitajski pa v glavnem 1,4 metra, enako kot v zahodni Evropi in Ameriki.

Z izjemo Češkoslovaške so danes železnice v vzhodnoevropskih državah v slabšem stanju kot pred drugo svetovno vojno. Te železnice so med vojno mnogo trpele; prva leta po vojni je Sovjetska zveza odvažala tračnice, delavnice in vse, kar se je lahko odneslo. V vzhodni Nemčiji so izruvali več tisoč kilometrov železniških tračnic in jih odpeljali v Sovjetsko zvezo. Zdi se pa, da vsa ta odpeljana oprema Sovjetski zvezi ni mnogo pomagala. Sovjetski železniški inženirji se pritožujejo, da **preobremenjenost uničuje material in proge**.

»Pravda« se pritožuje zaradi pomanjkanja premogovnih vagonov v Donski kotlini, zaradi česar se kopiči premog zlasti v premogokopih Kristjakovo in Snežnoje.

Sovjetska državna planska komisija je objavila, da je leta 1951 **40% tovarnega prometa odpadlo na prevoze na razdaljo nad 1.725 km, ena petina vsega železniskega prometa pa na razdaljo 3200 km**. Tako je na primer treba prevažati premog na velike razdalje do uralskih železarn, jeklarne v srednji Rusiji dobivajo rudo iz Ukrajine in koks s področji severno polarnega kroga. Velik del rude iz železnega rudnika Magnitogorsk vozijo po železnici več kot 2400 km daleč v Stalinsk, kjer jo predelujejo.

Sovjetska vlada ni uspela odstraniti teh pomanjkljivosti. V prvem letu nove petletke niso dosegli predvidene proizvodnje lokomotiv in železniških voz; pridelovanje jekla za železarne ne krije domačih potreb.

čil v preteklih štirih letih kot prej v 50 letih z drugimji pripomočki.

Na havaških otokih uporabljajo sladkorni plantažniki izotope, da merijo količino in gibanje fosfata v zemlji in uporabo fosfata v sladkornem trsu. Na Danskem študirajo znanstveniki učinek neorganskega fosfata v zemlji in asimilacijo ogljikovega dioksida v rastlinah. Na Norveškem uporabljajo radijske izotope za poskuse s fosfatnimi gnjilji v rastlinjaku. Na Japonskem proučujejo z njimi uporabo kalcija pri inkubaciji in produkciji jajc.

Znanstvenikom v raznih državah je zdaj na razpolago okoli 1000 različnih izotopov za miroljubne poskuse na področju atomske energije. Izotope pridobivajo v Združenih državah; ves znanstveni svet jih sprejema z navdušenjem, ker je prepričan, da pomenijo važen prispevek k blaginji vseh narodov, saj pospešujejo razvoj zdravilstva, poljedelstva industrije in sploh temeljne znanosti.

PUH IZ GUMIJA ZA BLAZINE IN ŽIMNICE

Znana tovarna avtomobilskih pnevmatik »Goodyear«, je izdelala puh iz gumija, ki je brez vsakega vonja in zelo pripraven za blazine in žimnice. Novi elastični material se imenuje »Hladilni« polibutadien, ker so ga izdelali — po večletnih poskusih — po tajnem postopku, ki izloča stiren v zvezi z butadienom pri dosedanjem navadnem postopku z visoko temperaturo za izdelovanje tkanin iz gumijeve elastike in uporablja samo butadien; pri tem se doseže polimerizacija pri znatno nižji temperaturi.

Zaščita industrijske svojine med Italijo in Avstrijo

mate (Vermouth italiano in Vermouth di Torino), mesne izdelke (prosciutto di S. Daniele, salame milanese, mortadella di Bologna), od drugih artiklov pa le steklo in steklene izdelke Murano. Siro (gorgonzola, parmigiano reggiano, pecorino, Asiago in Fontina) so zaščitene v korist druge države. Oznaka blaga ne sme biti niti na blagu, niti na embalaži, v fakturah, voznih listih in tudi ne v trgovskih znamkah. Ta prepoved se razteza tudi za primere, da bi šlo za poizkuse rektifikacije s kakimi dodatki, ki bi sicer kazali na provenieno v drugi državi, npr. »avstrijska gorgonzola« ali italijanski »tirolski loden«.

Blago, ki po tem sporazumu uživa zaščito oznac in se uvozi v drugo pogodbeno državo, pa mora imeti v to svrhu posebno uradno potrdilo o originalnosti blaga.

Sporazum je bil sklenjen za dobo 5 let po uveljavitvi (izmenjavni ratifikacijskih listin na Dunaju) in se avtomatično podaljša za nadaljnja tri leta, če se ne odpove 6 mesecev pred potekom. Po sporazumu je Italija zaščitila: vina (Chianti, Orvieto, Marsala, Soave, Valpolicella, Asti spumanti in Asti), ver-

prav je italijanska suverenost nad Tržaškimi svobodnim ozemljem prenehala po uveljavljenju mirovne pogodbe (15. septembra 1947). S tem samovoljnim ukrepom je gen. Airey spraval ob eksistenco možnost na tisoče naših ljudi iz vseh slojev, saj se danes zahteva za sprejem v kakršno koli službo (tudi zasebno) italijansko državljanstvo.

Omenjenemu slovenskemu obrtniku so torej zavrnili prošnjo češ, da je že tako mnogo mizarjev na Tržaškem brez posla. Pristojnemu uradu bi radi še povedali, zakaj vlada prav med tržaškimi mizarji izpodrinili furlanski. Le postavite se na cesto, ki vodi iz Furlanije v Trst, pa boste vsak dan opazili po več tovarnikov, naloženih s pohištvo in gradbeno opremo. Med Svobodnim tržaškim ozemljem in Italijo ni zaščitne carine.

Stopite ob sobotah na južno postajo: vlaki so natrpani s furlanskimi delavci in obrtniki, ki odhajajo iz Trsta na nedeljski počitek. To so zidarji, zidarški pomočniki, tovarniški delavci, parketarji, pleskarji itd.

Gradbena delavnost, ki jo pospešujejo razmeroma visoki krediti ZVU, privablja furlanske obrtnike v Trst. Naši obrtniki jim dela ne zavidajo. Vsak človek ima pravico do dela in kruha. Toda: najprej zaposlite naše ljudi. Zato je treba postaviti v Štivanu resnično mejo!

Sovietsko žito za kavo

Brazilska vlada je že leta 1947 pretrgala diplomatske odnose s Sovjetsko zvezo. Kljub temu se je več brazilskih poslovnih ljudi udeležilo zadnje gospodarske konference v Moskvi. Tem je Sovjetska vlada predlagala naslednjo kupčijo: pripravljena bi bila izvoziti v Brazilijo 200.000 ton pšenice, pozneje bi se dobave lahko dvignile na 1 milijon ton. V zameno ne zahteva Sovjetska zveza dolarjev, ki primanjkujejo Braziliji, temveč kavo, riž, kožę, volno in kakao. Letošnja žitna letina bo v Braziliji slaba. Zato je sovjetska ponudba za Brazilijo mikavna. Kupčijo bi obračunali v brazilskem denarju — krucerju. Kitajska je ponudila Braziliji surovo olje v zameno za kavo, tkanine, kakao, volno, usnje in banane. Sovjetska zasedbena cona v Nemčiji bi bila pripravljena dobaviti Brazilcem opremo za petrolejsko industrijo in za pridobivanje sintetičnega kavčuka. Romunija bi pa dobavljala Braziliji po 5.000 ton nafte in bencina, dalje cement in opremo za petrolejsko industrijo, v zameno bi zahtevala 3.000 ton volne in 1.000 ton sizala. Poljska bi kupovala bombaž, kožę, kakao in kavo v zameno za premog, železniške in kmetijske stroje.

Nova naprava za proizvodnjo žveplene kislina

V Weiteheadu, v Cumberlandu, bodo postavili za račun družbe »Sorway Chemicals Ltd.« novo napravo za proizvodnjo žveplene kislina iz anhidrida, ki ga je v Veliki Britaniji zelo veliko. Z obratovanjem nove naprave, ki bo stala dva milijona funtov šterlingov, bodo deino rešili veliko pomanjkanje žvepla, katero predvsem občuti britanska industrija.

Proizvajalca zmogljivost nove naprave, ki bo pričela obratovati leta 1954, bo znašala v začetku 75.000 ton žveplene kislina letno, pozneje pa jo bodo znatno povečali.

PO SVETU

ANGLEŠKI OPTIMIZEM

Konservativni »The Continental Daily Mail« je pozdravil vzpodbudne besede avstralskega ministrskega predsednika G. Menziesja glede bodočnosti Britanske skupnosti ob prihodu v London. Lisi je pripomnil, da posedujeta Angleški imperij in Britanska skupnost neizmerno pokrajine s silnim neizkoriščenim bogastvom, in zaključil: »Verujem, da bo bodočnost Britanije sijajna — ako le ona hoče takšno skovati — in da čakajo angleški narod še slavnější dnevi...«

SEST MILIJONOV DELAVCEV ZA OBRAMBO

Od napada na Korejo se je dvignil zaposlitev delavcev od dva na šest milijonov. Po obrambnem načrtu bodo v teku tega leta najeli najmanj še dva milijona novih delavcev.

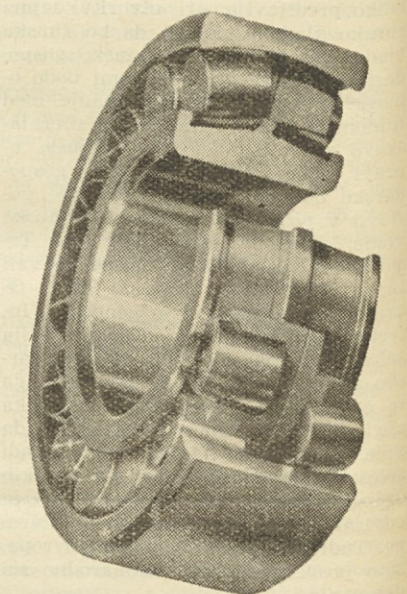
Predstavniki obrambne industrije pravijo, da bo mogoče čez dva milijona delavcev premestiti iz neobrambenih v obrambne police v mnogih primerih celo brez izpremembe njihove zaposlitve.

SPOMENIK ŽIDOM IZ JUGOSLOVANSKEGA GRANITA

Jugoslovanska vlada bo darovala odboru za postavitev velikega spomenika v New Yorku v spomin na 6 milijonov evropskih Židov — žrtve Fašizma — granitni blok. Podpredsednik tega odbora je izjavil ob tej priložnosti, da jugoslovanski narodi, ki so toliko trpeli zaradi fašizma zaslužijo priznanje vseh svobodoljubnih ljudi na svetu. Spomenik bo isklesal Ivan Meštrovič.

SILVIO SERIN

Import - Export
TRIESTE
VIA MADONNA DEL MARE 4 - TEL. 80-80

CUSCINETTI A SFERE ED A RULLI

Utensileria - Strumenti di misura
Kroglični in valjni ležaji
Orodje - Aparati za merjenje

„Mesimport“

D. Z. O. Z.

UVOZ-IZVOZ ŽIVINE IN MESNIH IZDELKOV

TRST — ULICA VALDIRIVO Št. 35/II. — TELEFON 31-942

Radosa d. d.

UVOZ IZVOZ

Trst - Trg della Borsa 7 Telefon 77-60

Ribarič Ivan

Zaloga trdega goriva in lesa

Trst - Ulica Crispi šte. 14 - Telefon 93-502

UVOZ IZVOZ

REDATA - M. VIGINI

SOC. AN. FABBRICA ACCUMULATORI - MILANO

D. D. TOVARNA AKUMULATORJEV - MILAN

Baterija vseh prednosti

ROVINSKI USMERJEVALCI VESTINGHOUSE
ZAVORE IN SUHE SKLOPE - OPREMA ZA
AVTOMOBILE - TEHNIČNE POTREBŠČINE

Trgovina z avtomobilskimi potrebščinami — Postrežba elektroavto

TELEFON 54-20 TRST, UL. FABIO SEVERO 5

vestnik

SEDEŽ: TRST - ULICA PARIO PILZI ŠT. 10/I. - TELEFON ŠT. 76-09

SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

KAKO JE Z DOPUSTI

Dopusti uslužbenec urejuje že civilni zakonik, poleg tega jih urejujejo še posebej kolektivne pogodbe med delodajalci in delojemalci. Kolektivne pogodbe urejujejo delovna razmerja posameznih strok ter so seveda različne. Tudi materija dopustov je v posameznih kolektivnih pogodbah različno urejena, vendar so nekatere določbe načelnega značaja skupne vsem kolektivnim pogodbam, to se pravi, da so določbe načelnega značaja v pogledu dopustov enake ali skoro enake v vseh strokah gospodarstva - pridobitnega značaja kot so trgovina, gostinstvo, industrija, obrt.

Določbe načelnega značaja, ki so skupne vsem strokam, bi bile v glavnem sledeče:

Dopust pripada vsem uslužbenecem, ki so dopolnili vsaj eno leto službovanja pri istem podjetju. Torej do enega leta službovanja uslužbenec nima pravice do dopusta. Vendar se v slučaju odpusta uslužbenca, preden je ta dopolnil eno leto službovanja, istemu računa ob likvidaciji prejemkov za slučaj odpusta toliko dvanajstin letnega dopusta, kolikor je mesecev uslužbenec služil v dotičnem podjetju.

Dopustu se uslužbenec ne more odpovedati. Vsaka pogodba med delodajalcem in delojemalcem, ki bi nasprotovala tej načelni normi, je nična.

Trajanje dopusta, zavislo od trajanja službovanja pri istem podjetju, t.j. čim dalj je uslužbenec v službi pri istem podjetju, tem daljši je dopust, ki mu vsako leto pripada. Za posamezne stroke velja različna doba trajanja dopusta v smislu tozadevnih pogodb, vendar se iz posameznih kolektivnih pogodb izlušči norma, da znaša najmanjša doba trajanja letnega dopusta 12 dni po enem letu službovanja. Doba trajanja dopusta je tudi zavisna od kvalifikacije uslužbenca. V vseh kolektivnih pogodbah najdemo določbe o trajanju dopusta, ki predvidevajo za uslužbence z uradniško kvalifikacijo daljšo dobo dopusta kot za uslužbence z delavsko kvalifikacijo.

Dopust je plačan, to se pravi, da uslužbenecu za dobo trajanja dopusta pripadajo vsi redni prejemki kot so: osnovna plačila, izredna doklada, doklada za kruh, družinske doklade.

Dopuste dovoljuje delodajalec, upoštevač tudi želje delojemalca po potrebah podjetja navadno v dobi od maja do oktobra vsako leto, razen seveda v podjetjih sezonskega značaja, kot so turistična, paroplovna, gradbeno podjetja, ki imajo prav v tej dobi največ dela. Delodajalec sme v nujnih slučajih dobo trajanja dopustov razdeliti navadno ne več kot na dva dela.

Za slučaj, da delojemalec po sporazumu z delodajalcem ne izkoristi dopusta, mu za določeno, za katero bi mu pripadal dopust pripada poleg rednih prejemkov še odškodnina za neizkoriščen dopust, ki je enaka rednim prejemkom za to dobo.

Dopust navadno ne sme začeti na nedeljo, praznik ali sicer za uslužbenca prost dan, razen ako začne dopust prvega ali šestnajstega dne v mesecu. Toda nedelje, prazniki ali sicer prosti dnevi, ki padajo v dobo trajanja dopusta, se štejejo v dobo dopusta.

Navedene določbe načelnega značaja veljajo za vse stroke. Poleg tega pritekaajo kolektivne pogodbe posameznih strok še druge določbe v pogledu dopustov, ki so različne od stroke do stroke. Najvažnejše so te določbe glede trajanja dopustov, ki jih hočemo tukaj navesti. **Trgovska stroka:** Glasom kolektivne pogodbe med delodajalci in delojemalci ki je bila podpisana v Trstu dne 11. decembra 1950, pripada delojemalcem sledeči dopust:

Za vse osebe tako z uradniško kot z delavsko kvalifikacijo, ki je bilo v službi na dan podpisa pogodbe, t. j. 11. decembra 1950:

po dopolnjenem enem letu nepretrganega službovanja	12 dni
po dopolnjenih 2 letih do dopolnjenega 6 leta	16 dni
po dopolnjenih 6 letih do dopolnjenih 10 let	20 dni
po dopolnjenih 10 letih do dopolnjenih 20 let	25 dni
po dopolnjenih 20 letih	30 dni
Za osebe z uradniško kvalifikacijo, ki je nastopilo službo po gornjem datumu, t. j. po 11. decembru 1950, velja ista doba trajanja dopusta kot zgoraj.	
Za osebe z delavsko kvalifikacijo, ki je nastopilo službo po gornjem datumu, pa velja sledeča doba trajanja dopusta:	
po dopolnjenem enem letu do dopolnjenih 10 let službovanja	12 dni
po dopolnjenih 10 letih do dopolnjenih 20 let	15 dni
po dopolnjenem 20 letu	18 dni

Gostinski obrati:

Osebu z uradniško kvalifikacijo zaposlenemu v restavracijah, gostilnah, krčmah, buffeti in podobnih obratih pripada:

po dopolnjenem enem letu službovanja do dopolnjenih 5 let	18 dni
po dopolnjenih 5 letih do dopolnjenih 15 let	20 dni
po dopolnjenih 15 letih do dopolnjenih 20 let	25 dni
po dopolnjenih 20 letih	30 dni

Osebu z uradniško kvalifikacijo zaposlenemu v kavarnah, barih, sladole-darnah, slaščičarnah in podobnih obratih pripada:

po dopolnjenem enem letu službovanja do dopolnjenih 5 let	15 dni
po dopolnjenih 5 letih do dopolnjenih 15 let	18 dni
po dopolnjenih 15 letih do dopolnjenih 20 let	21 dni
po dopolnjenih 20 let	30 dni

Osebu z delavsko kvalifikacijo zaposlenemu v restavracijah, krčmah, buffeti in podobnih obratih pripada:

po dopolnjenem enem letu službovanja do dopolnjenih 5 let	15 dni
po dopolnjenih 5 letih do dopolnjenih 10 let	18 dni
po dopolnjenih 10 let	21 dni

Osebu z delavsko kvalifikacijo zaposlenemu v kavarnah, barih, sladole-darnah, slaščičarnah in podobnih obratih pripada:

po dopolnjenem enem letu službovanja do dopolnjenih 5 let	12 dni
po dopolnjenih 5 letih do dopolnjenih 10 let	15 dni
po dopolnjenih 10 let	18 dni

Industrijski in obrtni obrati:

Doba trajanja dopusta je različna za posamezne vrste industrije ali obrti. Velja pa tudi tu načelo, da pripada dopust šele po dopolnjenem enem letu službe pri istem podjetju in da pripada za dobo od dopolnjenega enega leta do dopolnjenih 7 ali 8 let (tudi 10 let) službe 12 dni dopusta za osebe z delavsko kvalifikacijo. Za uslužbence z uradniško kvalifikacijo gre doba dopusta od 10 do 30 dni po dobi trajanja službe pri istem podjetju.

Za vsa podrobnejša pojasnila v pogledu dopustov pozivamo člane, da se obrnejo na tajništvo SGZ.

Zakonske določbe

Številke Uradnega lista ZVU, ki so izšle v mesecu juniju 1952, t. j. številke 15, 16 in 17, prinašajo sledeče ukaze

VIDEN NAPREDEK NAŠIH STROKOVNIH ŠOL

Oblastva naj poskrbijo za boljše opremo

Razstava obrtne šole v Rojanu

Dijaki in dijakinje slovenskih obrtnih (industrijskih) šol v Rojanu, na Opčinah in v Dolini so te dni razstavili svoja dela. Razstave so najvidnejši dokaz pridnosti dijakov in poštovitosti profesorjev, ki si prizadevajo, da bi dali od sebe čim več in tako pripomogli k dvigu ugleda naših šol. Težave, ki so jim na poti, so res velike.

Predvsem je vprašanje primernih prostorov. Število dijakov na rojanski šoli se je v zadnjih letih podvojilo in znaša danes okoli 400. V tem času so ostali šolski prostori isti. Rojanska šola nima še do danes risalnice s primernimi risalnimi mizami. **Se hujše je z delavnicami.** Obe delavnici — za lesne in železne izdelke — sta stisnjeni na stropišče. V teh zakotnih prostorih, ki so dejansko brez naravne razsvetljave — saj imajo samo po eno okno — delajo skupine po 26 dijakov, **tako da ne pride na vsakega dijaka niti kvadratni meter prostora!** Pravi čudež, da dijaki v takšnih prostorih napredujejo in ne zgubijo veselja do dela.

Mar res ni med oblastniki uvidnega, človeka, ki bi prišel do spoznanja, da je temu treba napraviti konec. Pogledite, v kakšnih prostorih se šolajo italijanski otroci! Ogledite si na primer tehnično šolo v Battistijevi ulici. Opremljena je z najmodernejšimi učili in stroji in urejena po higienskih določbah. Kljub moderni opremi in higienski ureditvi jo nameravajo zopet preurediti, odnosno namestiti še v modnejših prostorih. Vse to bo stalo milijone lir, za naše šole pa ni niti smešno nizkih vsot.

Letošnja razstava v Rojanu je obsegala kar 5 sob. Obiskal jo je tudi g. Marshall, predstavnik Zavezniške vojaške uprave. S svojo soprog se je na razstavi zdržal neverjetno dolgo. Gospo so zlasti zanimala ženska ročna dela s slovenskimi in drugimi jugoslavanskimi motivi. Pohvalno

ZVU, ki se tičejo gospodarsko pridobitne dejavnosti:

Ukaz št. 83: Podaljšanje ukaza št. 2/1952 ter podatki in spremembe k začasnim predpisom za izvajanje nove carinske tarife.

Ukaz št. 84: Predpisi o taksah za upravne dovolilnice.

Ukaz št. 85: Pravila za uporabo predpisanih zalog vstopnic in za vodenje vpisnikov o zalozah vstopnic ter seznamov o prejemkih, ki jih morajo voditi kinematografska podjetja in podjetja za stalne predstave.

Ukaz št. 86: Povračilo davščin za proizvode iz bombaža, uvožene v drugem polletju 1951.

Ukaz št. 88: Obnova izrednih začasnih davčnih ugodnosti pri destilaciji vina.

Ukaz št. 89: Davčne ugodnosti za težka olja za kmetijski rabo.

Ukaz št. 90: Zvišanje takse za izkrcanje blaga uvoženega iz inozemstva.

Ukaz št. 91: Predpisi o pobiranju neposrednih davkov.

Ukaz št. 92: Davčne ugodnosti za gradnjo novih ladij.

Ukaz št. 93: Količniki za ocenitev zemljiške rente in agrarne rente v pogledu dopolnilnega davka za leto 1952.

Ukaz št. 94: Spremembe davčnih predpisov o semenskih oljih.

Ukaz št. 98: Sprememba davčnih predpisov za nekatera predvaja, ki so podvržena davku na proizvodnjo.

Ukaz št. 100: Predpisi o davkih na poslovnii promet.

Ukaz št. 102: Predpisi za izdelovanje in prodajanje živil za majhne otroke in dietetičnih proizvodov.

Ukaz št. 104: Omejitev uporabe niklja, bakra, cinka in njihovih zlitin.

Ukaz št. 105: Predpisi o družinskih dokladah.

Ukaz št. 106: Proglasitev del za razširitev prostega skladišča lesa na Proseku za javno koristna in nujno potrebna.

Ukaz št. 107: Nova dovoljenja začasnega uvoza in izvoza.

Ukaz št. 108: Davčne olajšave za gradnjo novih ladij (izven ERP).

Ukaz št. 109: Zvišanje pristojbin za pregled lekarn in rentgenskih naprav.

Ukaz št. 113: Davčne ugodnosti za obnovo gradbene dejavnosti.

Ukaz št. 114: Davčni predpisi v zvezi z razvojem industrije.

Ukaz št. 115: Predpisi o najemnih in podnajemnih pogodbah.

Ukaz št. 116: Reorganizacija svobodnih poklicev.

VIDEN NAPREDEK NAŠIH STROKOVNIH ŠOL

Oblastva naj poskrbijo za boljše opremo

se o razstavi izrazil tudi šolski nadzornik Rubini.

Po vsem tem pričakuje slovenska javnost, da bodo šolska oblastva bolj poprla stremljenje naših dijakov in profesorjev in da se bo tržaška občina končno zganila in poskrbela primerne prostore.

Tudi šola na Opčinah se je že uveljavila

Ob zaključku šolskega leta je industrijska strokovna šola na Opčinah priredila razstavo šolskih del. Na letošnji razstavi opazi obiskovalec takoj **velik napredek** dijakov in dijakin v preteklem šolskem letu v primeri z lanskim. Razstavljeni predmeti nam pričajo, da šola posveča veliko pozornost ne samo teoretičnemu, ampak tudi praktičnemu izpopolnjevanju gojencev.

Razstava je razdeljena na 3 oddelke: dva dekliska in 1 deški. V vseh treh oddelkih so predmeti okusno razporejeni po stopnjah, tako da obiskovalec opazi, kako dijak z leti napreduje v svojem znanju.

Ze pri deklisan 1. razreda vidimo pravo spretnost tako v risanju narodnih motivov in vzorcev za vezenine, kakor v praktični izdelavi ljubkih priborov za novorojenčaka, lepih rjuh, prevlek za blazine, klekljanih jopic in slannatih torbic. Drugi in tretji dekliski razred razstavlja skupno. Z veliko pridnostjo in pravo umetnostjo so učence teh razredov izdelale bluze in obleke z narodnimi motivi, čepkaste ovrtnike, namizne prte, zavese, nočne srajce itd. Vidi se, da posveča openska šola posebno skrb krojenju. Razstavljenno pecivo, konservirano sadje in druga jedila, kažejo, da se učence vadijo tudi v praktičnem gospodinjstvu.

Izdelki dečkov nas presenečajo po svoji lepi izdelavi in raznolikosti. Človek si kar ne more misliti, da so vsi ti lepi

predmeti prišli iz tako mladih rok. Šola posveča veliko pozornost sistematičnemu učenju. Preden se učence loti praktične izdelave predmeta, ga mora do potankosti narisati v pročelju in profilu in ga do dobrega proučiti. Med izdelki učencev vidis lepe omarice, verandne stolčke, ki so kombinirani za mizico, servirne mizice, cvetlične lončke iz pločevine, svetilke, okvire za slike. Drugi praktični izdelki za vsakodnevno uporabo: deske za likanje, pranje, sekanje mesa in za testenine, kuhinjski stolčki; mehanične mize, ležalni stol, šahovske deske, trikotniki za šolsko uporabo, miza za vrtni stroj, omarica za kartoteko z rolojem, razno orodje itd.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da šoli pomagajo nekatera naša podjetja pri nabavi surovin, potrebnih za učne namene.

Lj. B.

Na prošnjo vodstva Državnega industrijskega strokovnega tečaja na Opčinah objavljamo: Vodstvo strokovne šole na Opčinah javlja, da je bil v letošnjem Izvetstvu ljudskih šol napadeno javljen naslov šole, ki naj bi bila trgovsko-industrijski tečaj. Značaja šole je izključno industrijski in ima tudi priključeni tretji razred. Učenci imajo torej možnost polagati po dokončanem tretjem razredu nižji tečajni izpit, ne da bi morali hoditi v druge šole iste vrste. Toliko v pojasnilo.

PO SUŠI V ISTRSKEM OKROŽJU

Sedaj imamo pregled velike škode, ki jo je prizadela suša zgodnjim prideikom v okrožju. Izvoz je v drugi polovici maja znatno padel. Fructus je izvozil v maju, okoli 900 ton sadja in zelenjave od tega 550 ton v Trst. Lani je bil ta izvoz mnogo močnejši. Deževje je sicer prineslo olajšavo, toda krompirja in graha ni rešilo, Tega je bilo letos komaj ena tretjina lanskega pridelka. Poljedelci cenijo škodo, ki jo je prizadela suša, na **25 do 30 milijonov dinarjev**. Dež pa je zelo koristil žitu in grozdju. Dobro kaže pridelek fižola, koruze in paradižnikov.

Zadruge iz Sičolj, Izole in Koprja so imele sestanek, na katerem so člani razpravljali o možnosti **zavarovanja proti suši**. Brez dvoma koristna zamisel, ki zasluži vso pozornost.

POSPEŠEVANJE POLJEDELSTVA V OSREDNJU SKRBI

Na skupščinah obeh okrajnih ljudskih odborov in Zadrुžne zveze so se intenzivno pečali z važnimi poljedelskimi vprašanji. Ne gre samo za mehanizacijo poljedelstva, ki se je že do sedaj uveljavila, temveč za celotno reorganizacijo te najvažnejše panoge gospodarstva Istrskega okrožja. Ze v maju je oblast kupila v Italiji in Nemčiji traktorje in poljedelske stroje za 16 milijonov dinarjev. Dober del strojev je že razdeljen in nekaj se jih še dodeljuje najpotrebnejšim zadrugam. Velika skrb se posveča selekciji senekaj doma in v Jugoslaviji. V obeh men, ki se nabavljajo v inozemstvu, okrajih so ustanovili po tri centre za selekcijo semen. V koprskem okraju so določeni za to Sv. Lucija, Izola in Koper. Zavod za pospeševanje gospodarstva bo vodil selekcijo in semenje bo preiskušeno na poskusnem vrtu Zavoda in na to v vrtih Zadrug.

Zelo mnogo se razpravlja tudi o rehumanizaciji zemlje. Zlasti na zemljiščih ob obali je fašistični režim s forsiranjem žita silno izžepal to zemljo; to zemljo je treba ozdraviti — rehumanizirati. Treba seči po starem izkustvu. Zemlji treba dati obilo hlevskega gnoja. Nujno treba povečati fond goveje živine. Zadrugе so iz lastne potrebe malo storile. Mala izjema je zadruža v Izoli, ki je sama od sebe do delila zraten znesek za nabavo plemenite živine, ki se dodeljuje članom.

Z vsemi temi vprašanji sta se bavili obe skupščini okrajev; v proračunu so predvidene za vse te svrhe znatne postavke.

ELEKTRIFIKACIJA V BUJSKEM OKRAJU

Dela za elektrifikacijo vsega okraja, ki bo zanesla električno luč prav v vsako vas, intenzivno napredujejo. Stroški za vsa ta dela so proračunani na 28,678.855 din. Od tega bo pokrila oblast okoli 20 milijonov, in ostaneke pa bodo prispevali interesi v denarju in glavno z delom.

VODNA ZADRUGA V DOLINI MIRNE

Dosedanje melioracije v dolini Mirne so že dale 150 hektarjev zemlje, ki se bodo lahko takoj namakali. Vzdrževanje melioracij je oskrbelo do sedaj okrajno podjetje »Elektrovoda« v Bujah, sedaj bo moralo prevzeti skrb za upravo vseh namakalnih naprav

ODHOD DVEH GENERALOV

Ameriški brigadni general J.L. Whitelaw je 29. junija odpotoval na vojni ladi »Goethals« v ZDA. Dolžnosti glavnega ravnatelja za civilne zadeve je bil razrešen 28. junija. Začasno je njegove dolžnosti prevzel Mr. J.E. Foden, pomočnik glavnega ravnatelja za civilne zadeve pri ZVU. Na tem mestu ostane, dokler ne bo izvršena preobrazba ZVU v smislu londonskega sporazuma z dne 9. maja 1952. Na njegovo mesto pride Italijan. Trst je zapustil tudi ameriški generalmajor E. B. Seebre, dosedanjí poveljnik ameriških čet. Na krovu ladje »Goethals« se je pripeljal v Trst njegov naslednik generalmajor William B. Bradford. Prebival bo v miramarskem gradu. Zaradi izrednih zaslug v bojih leta 1944 in 1945 je bil mladi general odklikovan z redom »Legion of Merit«.

OBLETNICA RAJFAJZENOVK

V Hannoveru bodo te dni proslavili 75. obletnico, od kar je sloviti nemški organizator podedelskih kreditnih zdru-zrug F.W. Raiffeisen ustanovil prvo takšno posojilnico. Slovesnosti se bo udeležilo tudi 10 predstavnikov tujih držav.

Rajfafzenovke so se naglo razširile tudi po Sloveniji. Na Tržaškem jih je uničil fašizem in do danes je bilo na Tržaškem mogoče obnoviti samo 2, ker je v tem pogledu še vedno v veljavi fašistična zakonodaja.

RAZBURJENJE OKOLI »EVROPSKEGA VLAKA«

Uprava Marshallovega načrta je organizirala tako imenovani »evropski vlak«, ki naj s statističnimi podatki in grafiki po vsej Evropi prikaže gospodarske uspehe ERP. Vlak je pripeljal tudi v Trst. Njegov prihod so naznanili dvojjezični lepaki po mestu. V tem so iredentisti, predvsem časnikarji videli strahovito pohujšanje. Zaradi tega je neki časnikar po vselejmski tiskovni konferenci napadel uradni-ka tiskovnega urada ERP, ki je sicer Italijan. Drugi italijanski časnikar je razgrajal na samem vlaku. ECA je dala nato prelepti slovenske lepake z italijanskimi. Pač znamenje današnjih časov. Samo tako naprej in bodočnost Trsta bo zagotovljena!

BILANCA DELAVSKIH ZADRUG

»Zadrugar«, vesnik Delavskih zadrug, je priobčil poročilo nadzornega odbora k bilančnemu računu za leto 1951. Bilanca navaja 726.911.357 lir aktive in 724.810.173 lir pasive; čisti dobiček 2.101.184 lir. Do biček v lanskem letu je bil manjši kakor v letu 1950, ko je dosegel 3.130.129 lir. Zmanjšanje dobička gre na rovaš povšajanja plač ter povečanja konkurence. V letu 1951 so bila izvršena številna dela za moderniziranje poslovalnice in opreme.

Ob tej priložnosti moramo ugotoviti da Delavske zadrugе vedno bolj zamenjajajo slovenski jezik. Celo v okolici je zginito mnogo slovenskih napisov na poslovalnicah Delavskih zadrug. Čudno zveni tudi podnaslov »Zadrugarjac«, ki se glasi: »Vestnik potrošnih zadrug Cooperative Operate di Trieste, Istria e Friuli«.

SILNA VROCINA

V Trstu je te dni nastopila silna vročina. Iz tržaškega »kotla« sili vse v okolico in dalje v notranjost. Del prebivalstva se čisto hladi k morju in pridno obiskuje tudi kopališče Sv. Nikolaja v coni B. V tržaški okolici, zlasti na Opčinah je nastopila ugodna konjunktura za oddajo stanovanj letoviščarjem.

NOVA ODREDBA

ZVU je izdala nova določila o organizaciji Državnega zavoda za pomoč namenečencem krajevnih ustanov

„GOSPODARSTVO“

Izhaja vsak drugi petek. — UREDNI-STVO IN UPRAVA: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 89-33. — CENA: posamezna številka lir 20; za Jugoslavijo lir 15; za cono B din 10. — NAROCNINA: za STO in Italijo letna 400 lir, polletna 220 lir. Pošt. ček. račun »Gospodarstvo« št. 11-7084; za Jugoslavijo letna 360 din, polletna 180 din, čekovni račun pri Komunalni banki: ADIT 6-90603-7 Ljubljana; za Cono B letna 260 din, polletna 140 din, naročnine se polagajo pri Centru tiska — Koper; ostalo inozemstvo 1 dolar. — OGLASI se naročajo pri PUBBLIPRESS, Trg C. Goldoni 4, Trst, tel. 93-589, ali neposredno pri upravi »Gospodarstva«. — CFNE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolca 40 lir, za inozemstvo 60 lir.

Glavni urednik dr. Lojze Bercé
Odgov. urednik dr. Stanislav Obtaie
Založnik: Založba »Gospodarstva«

MEHANIČNA DELAVNICA

ALBINO GOMBAČ

TRST, Ul. dell'Agro 10 - Tel. 96-130 (Vhod iz Ulice della Tesa)

Najmodernejši tržaški obrat za retifikacijo na strojih »BERCO« — Retifikacija in zrealno glajenje cilindrov od mikro-motorja do ladijskih motorjev

Retifikacija vsakovrstnih kolenastih gredi, vključno OM 100 RS, Titanus i. t. d.

Priprava za retifikacijo poedinih cilindrih puš. Vlaganje cilindrih puš — Aparat za kontrolo trdote BRINELL — Priprava za vravnoteženje kolenastih gredi in transmisij

Retifikacija ventilov — Priprava za struženje glavnih in ojničnih ležajev — Posebna naprava za mehanično struženje ojníc — Hidravlična stiskalnica

ZASTOPSTVO ZA TRST IN GORICO NEPREKOSLJIVIH BATOV

FRIGOBOR in SUPERFRIGOBOR

Bati ki povečajo tehnični učinek in imajo trojno trajnost

Zastopstvo tovarne »TINELLI« — Predelava »Diesel motorjev s predmešanjem« na »sistem direktnega vbrizganja«

Zastopstvo tovarne »ANGELINI« — Kromiranje kolenastih gredi na elektro-galvanski podlagi — Trdota od 630 do 900 Brinell — Srednja vzdržljivost 250.000 km — Možnost naknadnega razkromiranja in ponovnega kromiranja brez rabe ponovne retifikacije

V prvem podlistku o Zavljah je bilo omenjeno, da je pristaniško podjetje razlatalo do zdaj 1.325 km.m. slovenske zemlje. To je očiten tikarski pogrešek, ker je bilo že sami družbi »Italcementa« dodeljenih 240.000 kv.m. V resnici znaša površina razlašene zemlje 1.396.600 kv.m, medtem ko so že pripravljene katastralne mape za razlatalost 2.390.000 kv.m. To pa je še le začete.

Iz zadnjih omenjenega govora predstavnika pristaniškega podjetja avr. Fortija, je namreč razvidno, da ta wocna ne bo le industrijska luka ... pač pa bo tudi mesto, »ker je to edini obširen, za ta namen prikladen prostor v Trstu«. Iz tega je razvidno, da se mislijo italijanski velekapitalisti, polagoma polastiti vse obširne ravnine od Boljunca do morja in — v kolikor jim bo potrebno — sploh cele dolinske občine, t.j. vsega Brega, Rimska vlada, kateri je gen. Airey velikodušno pcdaril naše gospodarstvo, t.j. deklisko vso tržaško cono od Stivana do Skoflj, bo že pravočasno poskrbela, da dobi italijanski finančni kapital v ta namen potrebne koncesije za razlatalost slovenske zemlje za javne potrebe, t. j. milijardne špekulacije italijanske velekapitala. Ako se ne bo naša javnost začela čimprej zanimati

PRODIRANJE ITALIJANSKEGA KAPITALA - GROB NAŠEGA GOSPODARSTVA

Našo zemljo razlaščajo, a delo dobe samo stroji

za ta velikopotezni roparski načrt italijanskega kapitala, se ne bo STO, kakor se boji Vidali, spremenilo v »popokališče italijanstva«, pač pa se bo tržaška cona prav gotovo spremenila v grob najprej slovenskega gospodarstva in takoj za tem tudi slovenskega ljudstva.

Kaj pomeni za nas prihod milijardnih kartelov iz Italije v Zavlj, nam bo jasno, ako se le malo pozanimamo za škandal velikega zavoda za težko industrijo »Savigliano« v Piemontu, ki je prišel v javnost konec maja t.l., kmalu po škandalu INA (Istituto Nazionale Assicurazioni) in za škandal Federconsorzi. V te afere so vmešani zelo važni predstavniki italijanskega gospodarstva in italijanske politike. (Glej »Corriere di Trieste« 3. in 8. junija t.l.). Afere »Savigliano« je za nas zanimiva, ker je bil bankir Pellegrini, ki je z drugimi upravnimi svetniki vred zaradi njegvi v zaporu, hkrati upravni svetnik družbe »Savigliano« in

 Vestnik KMEČKE ZVEZE
SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10 I. - TELEFON ŠT. 54-58
